

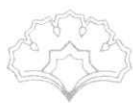
3273

۱۹۵۹

۱

۲۵۸

۲۵

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

گلشن ابرار

بابانوان

به قلم: جمعی از بانوان محقق و پژوهشگر باقرالعلوم علیهم السلام

هیئت تحریر

اعضای هیئت علمی گروه گلشن ابرار

حجج اسلام آقایان: عبدالرحیم ابادزی، سید علی محمد میررحیمی
عبدالصمد جودتی استیار، ناصر باقری بیدهندی، ناصرالدین انصاری

عنوان و نام پدیدآور	گلشن ابرار بانوان [کتاب]؛ زندگی بانوان فرهیخته شیعه / به قلم جمعی از بانوان محقق پژوهشکده باقرالعلوم (ع)؛ زیر نظر ناصر باقری بیدهندی، ناصرالدین انصاری؛ تهیه و تدوین عبدالصمد جودتی استیار
مشخصات نشر	تهران: سازمان تبلیغات اسلامی، پژوهشکده باقرالعلوم (ع)، ۱۳۹۸ -
مشخصات ظاهری	ج ۳ -
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۶۵۹۷-۰۷-۴
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	عنوان روی جلد: گلشن ابرار بانوان؛ شرح حال بانوان عالمه مذهب تشیع.
یادداشت	کتابنامه.
یادداشت	نمایه.
عنوان روی جلد	گلشن ابرار بانوان؛ شرح حال بانوان عالمه مذهب تشیع.
عنوان دیگر	زندگی بانوان فرهیخته شیعه.
موضوع	زنان شیعه -- سرگذشتنامه
شناسه افزودن	باقر بیدهندی، ناصر، ۱۳۲۷ -
شناسه افزودن	انصاری، ناصرالدین، ۱۳۴۶ -
شناسه افزودن	جودتی استیار، عبدالصمد
شناسه افزودن	سازمان تبلیغات اسلامی، پژوهشکده باقرالعلوم (ع)
رده بندی کنگره	BP۵۲/۵/ک۸ ۱۳۹۴
رده بندی موئی	۲۹۷/۹۷
شماره کتابخانه ملی	۴۰۴۴۶۱۹

عنوان:	گلشن ابرار بانوان، ج ۳
به قلم:	جمعی از بانوان محقق پژوهشکده باقرالعلوم
ناشر:	پژوهشکده باقرالعلوم
مدیر تولید:	سید عبدالحسین زین العبادی
چاپ:	قدس
نوبت و سال چاپ:	اول / ۱۳۹۸
شمارگان:	۱۰۰۰ نسخه
قیمت:	۲۰۰۰۰ تومان
شابک:	۹۷۸-۶۲۲-۶۵۹۷-۰۷-۴

مرکز پخش: قم، بلوار نیاپش، جنب مصلی قدس، پژوهشکده باقرالعلوم

تلفن ۳۷۷۴۰۳۶۹ - ۲۵

خرید اینترنتی www.rbo.ir

www.rbo.ir

پورتال اطلاع رسانی پژوهشکده باقرالعلوم

فهرست مطالب

۱۳	 سخن پژوهشگرده
۱۷	 بانو سیده نقیه موسوی بغدادی
۱۷	 سوری گلدوست
۱۷	 اشاره
۱۸	 نام و تولد
۱۸	 خاندان
۱۸	 ۱- جد اعلا
۱۹	 ۲- پدر بزرگ
۱۹	 ۳- مادر بزرگ
۲۰	 ۳- پدر
۲۰	 ۴- عمو
۲۱	 استادان
۲۱	 مشایخ روایی
۲۱	 راویان سیده نقیه
۲۲	 اهمیت روایت نهج البلاغه
۲۳	 وفات
۲۵	 بانو زبیده خانم قاجار

- ۲۵ حمیده ذوالفی
- ۲۵ اشاره
- ۲۶ خاندان
- ۲۷ استادان
- ۲۷ فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی
- ۲۸ آثار و برکات
- ۲۹ خانواده
- ۲۹ مسافرتها
- ۲۹ تألیفات
- ۳۰ وفات و مدفن
- ۳۱ منابع
- ۳۳ بانو زینب فواز عاملی
- ۳۳ مریم خیری
- ۳۳ اشاره
- ۳۴ تولد
- ۳۴ تحصیلات
- ۳۵ نقش بانو زینب در ادبیات عرب
- ۳۶ فعالیت‌های علمی
- ۳۷ در وادی شعر
- ۳۸ شایستگی‌های ذاتی و حقوق کامل زن
- ۴۲ آثار
- ۴۴ وفات
- ۴۵ منابع
- ۴۷ بانو پروین اعتصامی
- ۴۷ زهرا سادات جاهد
- ۴۷ اشاره
- ۴۸ تولد
- ۴۹ پدر پروین
- ۵۰ فعالیت‌های علمی و ادبی
- ۵۱ ازدواج
- ۵۲ سبک اشعار
- ۵۶ شخصیت دینی و اخلاقی پروین

۵۷.....	دیدگاه پروین درباره زن
۵۸.....	وفات و علت وفات
۶۰.....	منابع
۶۱.....	بانو امیره فرحات
۶۱.....	سوری گلدوست
۶۱.....	اشاره
۶۲.....	تولد
۶۲.....	عربصالحیم
۶۲.....	خاندان
۶۳.....	شیخ رضا فرحات
۶۴.....	جد ماری
۶۴.....	دایی ها
۶۶.....	تحصیلات
۶۶.....	ازدواج
۶۷.....	تألیفات و تحقیقات
۶۹.....	سخن پایانی
۷۰.....	منابع
۷۳.....	بانو سیده مریم نورالدین
۷۳.....	مریم دهقان
۷۳.....	اشاره
۷۴.....	تولد
۷۴.....	زادگاه
۷۵.....	خاندان
۷۵.....	بزرگان جویا
۷۵.....	سید محمدحسن فضل الله
۷۵.....	سید محمد نورالدین
۷۶.....	سید نورالدین نورالدین
۷۶.....	سید لوی نورالدین
۷۶.....	شیخ حسین نورالدین
۷۷.....	شیخ علی نورالدین
۷۷.....	شیخ عبدالحسن نورالدین
۷۷.....	پدر

- ۷۸..... دوران رشد
- ۷۹..... ازدواج
- ۷۹..... فعالیت‌های اجتماعی
- ۸۰..... تألیفات
- ۸۱..... فرزندان دانشمند
- ۸۱..... سید عبدالکریم فضل الله
- ۸۲..... مراسم بزرگداشت
- ۸۳..... منابع
- ۸۵..... بانو سیده فریده مصطفوی
- ۸۵..... صدیقه حاج علیان
- ۸۵..... اشاره
- ۸۵..... تولد
- ۸۶..... خاندان
- ۸۶..... پدر
- ۸۷..... مادر
- ۸۸..... دوران کودکی
- ۸۸..... تحصیلات
- ۹۰..... تدریس
- ۹۰..... هم بحث‌ها و شاگردان ممتاز
- ۹۰..... تبلیغ
- ۹۰..... فعالیت‌های اجتماعی
- ۹۱..... ازدواج
- ۹۲..... فرزندان
- ۹۲..... تألیفات
- ۹۳..... نصایح خانم فریده مصطفوی به بانوان جامعه
- ۹۵..... منابع
- ۹۷..... بانو زهره صفاتی
- ۹۷..... وحیده مقدم
- ۹۷..... اشاره

۹۸.....	ولادت.....
۹۸.....	خاندان.....
۹۹.....	آبادان؛ شهر اروپایی.....
۱۰۰.....	تحصیلات اولیه.....
۱۰۰.....	کنجکاوی دینی.....
۱۰۱.....	استجاب دعا.....
۱۰۲.....	تأسیس اولین مرکز اسلامی در آبادان.....
۱۰۲.....	مهاجرت به قم.....
۱۰۳.....	استادان.....
۱۰۵.....	تدریس علوم.....
۱۰۶.....	جلسات تبلیغی.....
۱۰۷.....	ازدواج.....
۱۰۸.....	همسر والامقام.....
۱۰۹.....	رابطه استاد و شاگردی.....
۱۰۹.....	فعالیت‌های سیاسی.....
۱۱۰.....	آثار سبز.....
۱۱۱.....	اجازات.....
۱۱۲.....	فرزندان.....
۱۱۳.....	نصایح.....
۱۱۳.....	کلام پایانی:
۱۱۵.....	منابع.....
۱۱۷.....	دکتر فاطمه طباطبایی.....
۱۱۷.....	سیده زهرا کیمیا.....
۱۱۷.....	اشاره.....
۱۱۸.....	ولادت و خاندان.....
۱۲۱.....	ازدواج.....
۱۲۲.....	خاطره نخستین دیدار با حضرت امام (ره).....
۱۲۳.....	برخی ویژگی‌های حضرت امام (ره) و تأثیر آنها بر شخصیت خانم طباطبایی.....
۱۲۷.....	سفرها.....
۱۲۸.....	ادامه تحصیل بعد از سفر حج.....

- ۱۲۹..... استادان و دوستان
- ۱۳۰..... فعالیت‌های سیاسی
- ۱۳۰..... فعالیت‌های علمی آموزشی
- ۱۳۰..... تألیفات
- ۱۳۱..... نکاتی درباره همسر خانم طباطبایی (حاج سید احمد آقا خمینی)
- ۱۳۲..... ماجرای نامه معروف امام به خانم طباطبایی
- ۱۳۳..... شنبه ۲۴ شعبان ۱۴۰۴ ۵ خرداد ۱۳۶۳
- ۱۳۷..... منابع
- ۱۳۹..... دکتر مرضیه وحید دستجردی
- ۱۳۹..... طاهره رضایی
- ۱۳۹..... اشاره
- ۱۴۰..... خانواده
- ۱۴۰..... تولد
- ۱۴۰..... تحصیلات
- ۱۴۱..... فعالیت‌های سیاسی، اجتماعی و دانشجویی
- ۱۴۱..... دوران نمایندگی مجلس
- ۱۴۲..... وزارت
- ۱۴۳..... خبرسازترین زن ایرانی در سال ۱۳۶۰
- ۱۴۳..... دریافت بالاترین نشان علمی بنیاد جهانی پروفیسور یلدا
- ۱۴۴..... قدردانی رئیس جمهور از تلاش‌های بانو دستجردی
- ۱۴۴..... پس از وزارت
- ۱۴۴..... سوابق اجرایی
- ۱۴۵..... ازدواج
- ۱۴۵..... فرزندان
- ۱۴۶..... منابع
- ۱۴۷..... بانو مریم معین الاسلام
- ۱۴۷..... زینب مهاجری
- ۱۴۷..... ولادت
- ۱۴۷..... دوران تحصیل

۱۴۹	فعالیت‌های سیاسی
۱۵۰	فعالیت‌های علمی تبلیغی
۱۵۱	آثار علمی
۱۵۳	خانواده و فرزندان
۱۵۴	منابع
۱۵۵	بانو عمیده خائری
۱۵۵	ظاهره رضایی
۱۵۵	اشاره
۱۵۶	پدر
۱۵۷	دوران کودکی
۱۵۸	تحصیلات
۱۵۹	تدریس
۱۶۰	تبلیغ
۱۶۰	تألیفات
۱۶۰	الف) تألیفات خطی:
۱۶۰	ب) تألیفات چاپی:
۱۶۱	فعالیت‌های اجرایی
۱۶۱	فرزندان
۱۶۲	از دیدگاه دیگران
۱۶۳	منابع
۱۶۵	دکتر نفیسه فیاض بخش
۱۶۵	زکيه سادات امیری
۱۶۵	اشاره
۱۶۶	تولد و خانواده
۱۶۶	برادران
۱۶۶	۱- محمدعلی فیاض بخش
۱۶۸	۲- محمدتقی فیاض بخش
۱۶۸	تحصیلات
۱۶۹	فعالیت‌های علمی

- ۱۷۱..... فعالیت‌های سیاسی
- ۱۷۲..... آثار پژوهشی
- ۱۷۳..... الف) انتشار مقالات علمی
- ۱۷۴..... ب) کتاب‌های اخلاقی و اعتقادی
- ۱۷۴..... فرزندان
- ۱۷۵..... منابع
- ۱۷۷..... دکتر فهیمه فرهنگ‌پور
- ۱۷۷..... سید سادات سجادی
- ۱۷۷..... اشاره
- ۱۷۸..... ولادت
- ۱۷۸..... تحصیلات
- ۱۸۰..... تدریس
- ۱۸۱..... تفاوت حوزه و دانشگاه
- ۱۸۳..... فعالیت‌های علمی
- ۱۸۷..... تألیفات
- ۱۸۸..... مقالات نشریات داخلی
- ۱۸۹..... فعالیت‌های اجرایی
- ۱۹۳..... فهرست اعلام
- ۲۰۱..... فهرست اماکن
- ۲۰۳..... فهرست کتب

سخن پژوهشگر

﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ فَمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللَّهُ وَمِنْهُمْ مَنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّالَّةُ﴾ (نحل: ۳۶)

خداوند سبحان در این ایه مبارکه از رانگیختن پیغمبران برای هرامت و گروه با هدف دعوت به عبادت الهی و دوری از طاغوت سخن گفته است. اطاعت و اجتنابی که نتیجه آن هدایت یا گمراهی بشر است.

در روزگاری که ارسال رسل، پایان یافته و از دسترسی حضوری به اوصیای انبیاء محروم هستیم، اهمیت شناخت بانوان فرهیخته‌ای که در علم و عمل، مطیع پیغمبران الهی و همگام با اهداف سازمان نبوت و امامت گشته‌اند، امری پذیرفته شده از نظر صاحبان خرد است و این امر ویژه مردان نیست. از گذشته دوز تا کنون شاهد فعالیت‌های بانوانی بوده‌ایم که هم‌سو با اهداف یادشده به فعالیت پرداخته‌اند. افرادی که از نظر علم و عمل می‌توانند برای قشر بانوان سرمشق‌های مناسبی به شمار روند.

مخصوصاً با توجه به اینکه غرب با رویکرد ضد الهی خود درباره بانوان، در حال گسترش فرهنگ خود بوده و هست و از مهمترین اقدام‌ها برای خنثی و بلکه مبارزه کردن با آن فرهنگ درست، معرفی الگوهای مناسب از میان بانوان فرهیخته

عالم تشیع است؛ الگوهایی که در عمل نشان داده‌اند که زن از نظر کمال طلبی و رسیدن به قله‌های فضیلت و تلاش در راه اهداف مقدس رسالت و امامت می‌تواند توفیقات فراوانی به دست آورد. بدون اینکه از انجام وظایف خاص خانوادگی سرباز زده یا به گرداب‌های اجتماعی دچار شود و به رفتار و عقاید الهی خواسته شده از بانوان لطمه‌ای وارد آورد.

در این دفتر که سومین جلد از مجموعه گلشن ابرار بانوان است، با سیره علمی و عملی چهارده شخصیت از عالمان، دانشمندان، ادیبان و نویسندگان جهان تشیع از سده چهارم هجری قمری تا عصر حاضر آشنا خواهید شد. شخصیت‌هایی که دست‌کم در رانندگی پژوهش و نگارش و از نظر تلاش‌های علمی، ادبی و فرهنگی قابلیت معرفی و الگودهی به بانوان جامعه کنونی اسلامی‌مان را دارند. ناگفته نماند که برخی از شخصیت‌های معرفی شده در این جلد و جلدهای سابق گلشن ابرار بانوان اگرچه دیدگاه‌های خاصی درباره هویت زن مسلمان و میزان تأثیر و نقش اجتماعی وی داشته‌اند یا دارند یا مسئله خاص برخی از آنها صرفاً مسائل ادبی و تاریخی بوده و یا اینکه به درباره‌های سلطنتی وابسته بوده‌اند، ولی سعی شده است که ملاک‌گزینش و معرفی افراد این مجموعه، تنگ نظران نباشد و اختلاف نظرهای علمی و اجتماعی شخصیت‌های مطرح شده، به معرفی نشدن آنها منجمد؛ چنانکه این موضوع در سایر طرح‌های مجموعه «گلشن ابرار» و حتی طرح عظیم و اصلی گلشن ابرار، در نظر بوده است.

در پایان، لازم است مراتب قدردانی خود را از همه اعضای محترم شورای علمی گروه گلشن ابرار، به ویژه حضرات حجج اسلام آقایان: باقری بیدهندی و انصاری که این اثر، با اشراف علمی آن دو استاد گرانقدر به ثمر نهشته است، اعلام کنیم و ضمن تشکر از بانوان پژوهشگری که ترجمه (شرح حال) شخصیت‌های حوزوی و دانشگاهی این اثر را با تحقیقات کتابخانه‌ای و میدانی به دست آورده‌اند، از پژوهشگر توانا حجت‌الاسلام محمدعلی نجفی و سرکار خانم‌ها سمیه سادات سجادی و طاهره

رضایی که زحمت بازبینی محتوایی و ساختاری این پژوهش را برعهده داشته‌اند، نیز قدردانی نماییم؛

گرچه نمی‌توان ارشادات و پشتیبانی‌های دانشمند فرهیخته حضرت حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر خاموشی، رئیس محترم سازمان تبلیغات اسلامی و جناب آقای دکتر حسین قنقایی، رئیس معزز پژوهشکده باقرالعلوم علیه السلام را نادیده انگاشت و ضمن سپاسگزاری از حمایت‌های مستمر ایشان توفیقات، روزافزون همگان و اجر اخروی‌شان را از ایزد مٔان خواستاریم و امیدواریم تلاش‌های ما در این مجموعه رضایت حضرت بنده الله علیه السلام را در پی داشته باشد، که همگان از سفره بابرکت فیوضات آن حضرت غایب از نظر، بهره‌مند هستیم.

اللهم عجل لولیک الفرج

مدیر گروه گلشن ابرار

پاییز ۱۳۹۶ شمسی